

AMERIKA

ESPERANTISTO

MAY, 1922

OFFICIAL ORGAN
of
THE ESPERANTO ASSOCIATION
of
NORTH AMERICA

AMERIKA ESPERANTISTO

OFFICIAL ORGAN of The Esperanto Association of North America, Inc.

a propaganda organization for the furtherance of the study and use of the
International Auxiliary Language, Esperanto.

Yearly Memberships: Regular \$1.00: Contributing \$3.00: Sustaining \$10.00; Life Members \$100.

CO-EDITORS: NORMAN W. FROST

H. M. SCOTT

MRS. I. M. HORN

CLUB DIRECTORY

This department is conducted solely for the benefit of our organized groups throughout the country. It furnishes a means of keeping in close touch with the work in other cities, for the exchange of ideas and helpful suggestions, and for the formation of valuable friendships in a united field of endeavor.

BERKELEY, CALIF.

Berkeleya Esperanta Rondo.—Vinton Smith, Secy., 586 Lake Park Ave., Oakland, Calif.

OAKLAND, CALIF.

Oakland Esperanta Rondo.—L. D. Stockton, Secretary, 420 15th St.

SAN FRANCISCO, CALIF.

San Francisco Esperanto Rondo.—Meets 2nd Monday eve., 414 Mason St., Santa Clara Hall.

Esperanto Association of California, Inc.—Meets first Tuesday evenings, Room 121 Chronicle Bldg., San Francisco. M. D. Van Sloun, Secretary, 946 Central Ave.

MONTREAL, CANADA.

Montreal Esperanto Association.—Meets each Monday evening at 8 in Room 12, The Tooke Bldg. Sec., Miss E. Strachan.

Esperanto meetings every Saturday evening at 8, at 20 Selkirk Ave., ALL are welcome.

TORONTO, CANADA.

The Toronto Esperanto Club.—Meets every Saturday at 7 P. M., at the Friends' Meeting House, cor. Maitland & Jarvis Sts. Sec., E. M. Gundy, 173 Spadina Road.

WASHINGTON, D. C.

La Kabea Esperanto Klubo.—Meets every Wednesday, at 8.30 P. M., at the Thomson School, XIIth and L Sts., N. W. Sin turnu al B. P. M., 1918 Sunderland Place.

Kolumbia Esperanto Asocio.—Public meeting third Wednesday of each month, 8.30 P. M., XIIth and L Sts., N. W. Free class at 7.30 P. M. every Wednesday, same address.

CHICAGO, ILLS.

La Gradata Esperanto-Societo, Dvorak Park.—Jaroslav Sobehrad, Secretary, 5625 23rd Rd., Cicero, Ill.

La Esperanto Oficejo, 1669 Blue Island Ave.—Kunvenas 2an kaj 4an sab. ĉiumonate.

ROCKFORD, ILLS.

Scandinavian Esperanto Institute, 1217 7th Ave.

BOSTON, MASS.

Boston Esperanto Society, 507 Pierce Bldg., Copley Sq.—Meets Tuesdays, 7 P. M. M. Marootian, Secretary.

WORCESTER, MASS.

Worcester County Esperanto Society.—Business Institute, every Friday, 8 P. M.

PORTLAND, ME.

Portland Esperanto Society.—Mrs. E. C. Flint, Secretary, 16 Sherman St.

Groups are listed for 12 issues of the magazine, at a cost of only 25 cents for the two-line insertion. Extra lines are 10 cents each additional. The heading,—name of city or town—is inserted free. This matter warrants the immediate attention of every club secretary. Group Charter—\$1.00.

DETROIT, MICH.

Detroit Esperanto Office, 607 Breitmeyer Bldg.—Open daily. Library at disposal of everybody daily, 7 A. M.-9 P. M., except Tues. and Fri. Classes meet Tues. and Fri., 8.15 P. M.

La Pola Esperanto Asocio, 1507 E. Canfield Ave.—B. Lendo, Sek., 3596 29th St.

HEBRON, NEBRASKA.

La Hebrono Grupo kunvenas ĉiun ĵaŭdon, 8 P. M., 660 Olive Ave., kaj ĉiun Dimanĉon, 10 A. M., 500 Olive Ave.—Roland Jeffery, Pres., Harry Hogrefe, Vice-Pres.

HOBOKEN, N. J.

"I.O.O.F. Esperanto Club No. 1 of Greater N.Y." Meets every Tuesday at 8.30 P. M. in 61 First St., 3rd Floor West. All welcome.—Pres., Mrs. M. O. Haugland; Secy., Wm. Preusse; Instructor, A. Mendelson. Address all communications to the secretary at above address.

NEW YORK CITY, N. Y.

The New York Esperanto Society.—Miss L. F. Stoeppler, Sec., 105 West 94th St. The Barĉo, or Esperanto Supper, is held on the fourth Sunday of each month, 6.45 P. M. at Hotel Endicott, 81st St. and Columbus Ave.

La dimanĉa kunveno, al kiu ĉiuj estas bonvenaj, okazas je la tria horo, posttagmeze, ĉiun dimanĉon, ĉe la loĝejo de S-ro Joseph Silbernik, 229 East 18th St., Manhattan.

CLEVELAND, OHIO.

La Zamenhofa Klubo.—S. Kozminski, Sek., 3406 Meyer Ave.

ERIE, PA.

La Pola Studenta Societo, Prof. E. Bobrowski, ing., St. John Kanty College eldonas ½-jaran ĵurnalon, "La Studento," jara abono \$1.00.

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia Esperanto Society.—Headquarters 133 N. 13th St.

Rondeto de Litovaj Esperantistoj, 2833 Livingston St.

Esperanto Stelo de Polujo.—Sokr., S. Zysk. Kunvenas mardon vespere inter 8-10 h., 507 N. York Ave.

PITTSBURGH, PA.

Esperanto Sec., Academy of Science and Art.—J. D. Hailman, Sec., 310 S. Lang Ave. Fridays, 8 P. M.

MILWAUKEE, WISC.

Hesperus Esperantists.—S-ino B. H. Kerner, Sek., 629 Summit Ave., 3rd Tuesdays, 8 P. M.

Amerika Esperantisto

American Esperantist

CAMBRIDGE 38, MASS.

Subscriptions, etc. to Boston Office, redakcia adreso, 12 Ash St. Pl., Cambridge 38, Mass.

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

One Dollar a Year.

Single Number 10 Cents.

Po Dudek Respond-Kuponoj aŭ Du Spesmiloj (Oraj) Jare.

Every article in this magazine (unless expressly excepted) may be translated or reprinted without further permission.

Published Monthly by

THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

The Esperanto Office, Pierce Bldg., Copley Sq., Boston, Mass., Usono.

Vol. 29.

May, 1922.

No. 6.

LA DEK-KVINA E. A. N. A. KONGRESO

TORONTO, CANADA, JULY 12-16, 1922

A general outline of the Congress plans is given herewith, to be followed by the usual (detailed) Congress Circular.

Congress Tickets: \$3.00.

Headquarters: King Edward Hotel: single or double rooms without bath \$2.50 and \$3.50 up; with bath \$4.00 and \$5.00 up. Less expensive quarters if desired on request.

Business meetings held here and a room provided for general use of kongresanoj.

PROVISIONAL PROGRAM

Tuesday, July 11:

8.30 P. M.—Informal greetings by Toronto samideanoj.

Wednesday, July 12:

9.30 A. M.—Official opening of Congress with speeches and messages from representative bodies, followed by annual reports and general business.

1.30 P. M.—Business meeting.

3.00 P. M.—Motor trip through city.

8.00 P. M.—Public Propaganda Meeting.

Thursday, July 13:

9.30 A. M.—Business meeting.

3.00 P. M.—Outing to be arranged.

Evening—Details later.

Friday, July 14:

Trip to Niagara Falls by boat, etc., social day giving opportunity for Esperanto conversation and getting acquainted. \$6.00.
(Possible alternate) Business meeting in morning with afternoon trip to University buildings, etc.

Saturday, July 15:

9.30 A. M.—Business Meeting.
1.30 P. M.—Business Meeting.
3.30 P. M.—Visit to the Island, popular pleasure resort.
8.00 P. M.—Annual Banquet (tickets \$2.50).

Sunday, July 16:

A. M.—Esperanto Diservo at Friend's Church (probably).

Special round trip railroad rates go into effect May 15th; for information as to routes, etc. get the "Grand Trunk Railway System" time-table, and Northern Navigation Co. "Great Lakes Cruises" with their booklet "Lake Superior to the Sea." Special tickets can be made up from all points to include a trip through the Great Lakes, either east or west, with stop-over privileges. If coming from the west, steamer can be taken at Duluth, stopping over at Toronto for the Congress, then continuing if desired thru Lake Ontario up the St. Lawrence past Montreal, Quebec to Tadousac.

Trips can also be arranged either way after the Congress as desired.

The Congress Circular will be ready about the 20th, and we shall be glad to send extra copies on request, or will send copies to lists of names sent us. Send in your calls for extras as soon as possible that a sufficient number may be printed.

Ask your local newspapers to publish news of the Congress.

Any information you desire will be gladly given by writing to the Central Office, 507 Pierce Building, Boston 17, Mass. or to H. Rollason, Secy., 21 Maitland St., Toronto, Canada.

A MYSTERY EXPLAINED

We always appreciate frank letters from Esperantists in the field, as they help us to be of better service to them. Here is an extract from one.

"Besides me, there are only two other active Esperantists in X, and both are dissatisfied with your way of doing business.

"One subscribed last year a \$10.00 guarantee fund, and the understanding was that it should apply only if 1,000 guarantors shall sign.....

"What could have been done with \$10,000 is an unexplained mystery to us."

We have taken the liberty of quoting the above lines from a confidential letter. It indicates several facts and opinions which we need to correct, for the existence of such mistaken opinions is, in itself, a proof of a certain inefficiency in Amerika Esperantisto as publicity organ for the E. A. N. A.

The fundamental error is as to the size of our guarantee fund—not \$10,000 but \$1,000. We have not even been able to get guarantors yet for the total of \$1,000 for the current fund. We have never concealed the fact that membership in the E. A. N. A. is small—at the last congress stated as below 160, so raising a guarantee fund is not easy.

This does not imply that only this number are interested in Esperanto or able to use Esperanto. It is quite probable that those in North America who can understand and be understood in spoken Esperanto amount to thousands. There are tens of thousands who had once and still retain in more or less disuse a fluent reading knowledge of Esperanto. A. E. has a subscription list, small it is true, but several times the membership of E. A. N. A. The 160 are not merely people who **can** use Esperanto, but people who believe that the world needs Esperanto, and who are willing to translate that belief into the payment of membership dues—which are kept low in order that none may be excluded—and of guarantee fund instalments, which some could not pay, but which, on the average for the total membership, must amount to $\$1,000 \div 160$, or some \$6.50, aside from membership and subscription fees. With the magazine and average annual contribution for one fund or another, we may calculate the total average contribution to the cause in America at about \$10.00. We doubt the advisability of raising the minimum dues, as some have suggested; we do not wish to be an exclusive club.

However, let us get the fact clearly fixed in mind that our guarantee fund totals only \$1,000, so our "graft" must be limited to small figures. Each member has a right but rarely an interest in knowing where his money goes to. We believe the following summary of our accounts may give an explanation, that we have, perhaps mistakenly, kept somewhat out of the limelight.

Magazines and wrappers and postage, (13 issues)	\$1,150.00
Keys and book purchases	300.00
Incidental printing	80.00
Rent	200.00
"Honorarium" to N. W. Frost and E. J. Meriam	200.00

The above rough totals are based on the report of our treasurer, B. P. Mann, in the July-August number of A. E. They are of the year 1920-1921 alone.

The items below are merely approximate estimates, which A. E. offers in default of more exact knowledge, believing them substantially accurate for last year and the present year—providing our guarantee fund is completed.

Dues for memberships, about	\$250.00
Subscriptions plus sales of A. E. or of exchanges	500.00
Advertising of all sorts in A. E.	175.00
Guarantee Fund	700.00
Rec'd from book sales, sales of keys, etc.	325.00

We are publishing such an estimate of income because of certain misconceptions that have arisen as to the **net** cost of the magazine, etc., to the association. In general such matters lie within the province of the Finance and Executive Committees, but it is apparent from the letter above cited that members at large need information.

We are sorry that it is impossible for us to give an **accurate** accounting for the sources of income like that for the payments. The reason is simply that under the present conditions of small income, there is not a sufficient amount of income to pay for the clerical labor of disentangling checks and accounts into their proper departments. We do believe that in boom times, now apparently likely to soon reach America, there ought to be a more definite system of bookkeeping. From a basic knowledge of the principles of economics and accounting we venture to suggest a cash ledger in somewhat the following form:

date of order | name | address | dates of filling | book order | membership dues | guarantee or other fund | magazine | total cash.

No other book would then be necessary and a mere process of addition would make possible a satisfactory audit. A number referring to correspondence file might be substituted for items 2 and 3.

It will be apparent—if the estimates given are approximately correct—that the **net** cost of A. E. to the E. A. N. A. is about \$1,075—\$675=\$400. exclusive of any payments to the editor or assistant secretary for labor thereon. Some of the list of payments for the year 1920-1921 will not have to be duplicated, thanks to certain economies, and to the payment of old bills; on the other hand, certain savings were then effected by the location of the congress in Boston. True a number of old bills were paid up, but our book stock was considerably depleted. There may be a presumptive amount, at best of \$400 or \$500, available to pay the labors of the assistant secretary and editor. We workers, sometimes called “autocrats,” have not been rolling in luxury and wasting \$10,000 a year.

As to himself, the editor may simply state that, as will be found stated in A. E. for July-Aug. 1918, he accepted the position as responsible editor for A. E. in September, 1918 for **one** year “without pay.” The Executive Committee, in session at Montreal, after discussion on the floor of the congress, reached the understanding that the time of the editor should be paid for at a rate equivalent to that of his daily labor. It was thought best by the editor not to present a bill for that year, 1919-1920, as he felt that the old debts of the E. A. N. A. ought to be cleared away. It was, therefore, a pleasant surprise to him to receive \$100.00 at the Hague, for which he later sent a receipt in full up to the congress date of that year, 1920, for services and other small items owing him from the American Esperantist Company and the like. The next succeeding payment, of \$40.00, came in the fall of 1921 to be applied to the year 1921-22, with an intimation that 1920-21 would be overlooked entirely. While your editor did not quite understand the statement, in view of the understanding reached at Montreal, he merely renounced certain

plans as to the disposition of payments for the year 1920-21, and endeavored to reach a definite agreement upon at least a minimum of \$100. per year—a payment suggested by the Finance Committee of 1920-21.

After several months of correspondence with the present Executive Committee on this and related matters, the editor was referred to the Finance Committee, whose head was then in Florida, and thru whom the editor hopes to come to some definite arrangement by the time of the next congress, if red tape so permit. (We might add that \$20.00 a year is an approximate estimate of the editor's expenditure from his own private pocket for mail to Europe and elsewhere, car-fares and other incidentals, aside from his time given to the magazine.) There are future possibilities of reimbursement, as well as present enjoyment, so your editor has been willing to "carry on," and will be willing to do so if the society can find no substitute, as long as he is financially able. We must state, however, that the severe conditions of unemployment in New England make it extremely doubtful how long such continuance will be possible.

As to other criticisms in the letter cited, the conditions are not subject to the editor's control, influence, or knowledge, but he believes the above described conditions will help to explain them.

We believe that, at least, the samideanoj will acquit us of any charge of graft—outside of a postage stamp collection—and if we have been silent hitherto, it has been not the silence of guilt, but rather a desire not to befog the glorious issues of Esperanto with our petty private interests or the off-year story of a small propaganda association, not run to make money.

We still need subscriptions to make up our \$1,000. guarantee fund.

Norman W. Frost.

XIV Universala Kongreso de Esperanto en Helsinki—Helsingfors, Finnlando, la 8—16 de aŭgusto 1922

Sesa Komuniko (mallongigita)

1. Kongresejoj. La kanceleja komisiono de la parlamento konsentis doni je nia dispoŝo salonojn en la Malnova Parlamentejo (Saatyŝtalo), kiu nuntempe estas uzata kiel kunvenejo de la parlamentaj komisionoj. En la Malnova Parlamentejo povas okazi ĉiuj fakaj kunsidoj. Por la malfermo kaj verŝajne ankaŭ por la labor-kunsidoj ni devas serĉi aliajn ejojn. La malfermo espereble okazos en la Nacia Teatro kaj por la laborkunsidoj ni intencas lui la domon de la Studentaro de la Universitato en Helsinki, kie ankaŭ troviĝas konvenaj ejoj por sekretarioj, poŝtoŝicejo, ekspozicio ktp.

2. Afişoj. La afişoj, trikolora presaĵo laŭ linoleumaj kliŝoj tranĉitaj de artisto Vasstrom, estas nun iom post iom ekspedataj. La esperantistaj societoj, firmoj kaj privatuloj, kiuj povas ĝin elmeti favore, estas petataj sendi al ni sian adreson por senpaga ricevo de la afişo.

3. Fakaj kunsidoj. Finnlanda Foiro invitas ĉiujn foirojn partopreni per reprezentantoj, Esperante parolantaj, en faka kunsido de la foiroj.

4. "Vojaĝado en Finnlando." La eliro de la nova eldono estas iom prokrastita ĉefe pro anonckolektado daŭrigata. Ĉiuokaze ĝi eliros sufiĉe frue antaŭ la ekveturo de la kongresanoj.

5. Ekspozicio. Ĝis nun ni ricevis preskaŭ nenion por ekspozicio. Ni petas la samideanojn diverslandajn sendi, ĉu donace, ĉu prunte, ekspozindajn aĵojn.

7. Novaj aliĝoj: 196-230.

(Sepa Komuniko (mallongigita))

1. La dato de la kongreso. Kaŭze de tio, ke la Finna Vaporŝipa Kompanio fiksas tute novan veturplanon por la venonta somero, la L.K.K. estis devigata ŝanĝi la daton de la Kongreso.

La XIV-a Kongreso okazos la 8-16 de aŭgusto 1922.

2. Alveturo al Finnlando. Ĉitie estas sciigata la definitiva alveturplano de la "kongressipoj" kaj parte novaj rimarkinde malaltigitaj prezoj.

Brita Imperio. El Hull ekveturos ŝipo "Arcturus" ĵaŭdon la 3. VIII vespere, alvenante al Helsinki lundon la 7. VIII matene. Disponeblaj lokoj: I-a klaso 74, II-a klaso 21, III-a klaso 290. Prezoj: I-a kl. £11.4|—, II-a kl. £8. —|—, III-a kl. £4.16|—, ĉio kun manĝo kaj lito. "Arcturus" faros la vojaĝon tra la Kiela Kanalo.

El Lubeck ekveturos ŝipo "Mira" sabaton la 5. VIII je la 2 ptm., alvenante al Helsinki mardon la 8. VIII frumatene. Lokoj: I-a kl. 16, III-a kl. 18. Prezoj: I-a kl. Fmk. 640:—, kun lito kaj manĝo, III-a kl. Fmk 280:—kun lito sed sen manĝo.

Ĉar evidente tra Lubeck, pro la tie okazonta antaŭkongreso, alveturos pli granda aro da samideanoj, la ordinara ŝipo de tiu linio ne estos sufiĉe granda. Pro tio la L.K.K. klopodos lui apartan ŝipon por Lubeck pri kio poste estos pli precize sciigata.

2. Reveturo el Finnlando. Al Hull (ĉiumerkrede, ekz:) "Astrea" merkredon la 16. VIII vespere (alveno. 21. VIII). Lokoj: I-a kl. 34, III-a kl. 186.

"Arcturus" merkredon la 23. VIII (alv. 28. VIII).

En ambaŭ ŝipoj le prezoj estas: I-a kl. Fmk. 1200:—, II-a kl. Fmk. 960:—, III-a kl. Fmk. 480:—, ĉio kun manĝo kaj lito.

Al Lubeck (ĉiusabate, ekz:) "Aegir" sabaton la 19. VIII (alv. 21. VIII). Lokoj kaj prezoj la samaj kiel por "Mira." (rigardu alveturon). Pri ebla pli granda ŝipo estos poste sciigata.

Por ĉiuj linioj krom Tallinn, ankaŭ la forveturbiletoj devas esti menditaj plej malfrue 6 semajnojn antaŭ la kongreso.

Ni atentigas la kongresanojn, kiuj eble timetas marvojaĝon, ke Baltika Maro estas ĉiufanke ŝirmata de terpartoj (kontinento, Skandinava duoninsulo, Finnlando) kaj relative profunda, tiel ke forta moviĝo de la maro ĝenerale ne okazas; aparte dum la somero la marvojaĝo al Finnlando estas belega kaj ĝuoplena. Tute senriska

estas la alveturo tra Stockholmo ĉar densa insularo ĉirkaŭas la tutan vojon inter Stockholmo kaj Turku. Ankaŭ la vojaĝo tra Tallinn estas en tiu rilato rekomendinda. Sed, kiel dirite, la vojaĝo tra Baltika maro estas belega, kaj kiu ĝin ĉirkaŭiras, perdas unu el la plej agrablaj ĝuoj de la kongresvizito.

3. Pasporto. La ekstera ministerio konsentis je tio ke la kongresanoj ricevu la vizon sen formalajoj kiam ili montras la kongresan karton kiel legitimilon. Ni atentigas, ke la kongresanoj petu vizon "al Helsinki kaj vojaĝado en tuta Finnlando", ĉar se ili petas nur vizon al Helsinki la havigo de la vojaĝpermeso por partopreno en ekskursoj kaŭzos pardon de tempo kaj elspezojn. Pri la senformalaja vizo estas sendita ordono al sekvantaj reprezentantoj de Finnlando:

Legacioj: Washington, Munsey Building room No. 1042. Generalkonsulejoj: New York City, 5 State Street.

4. Antaŭkongresa ekskurso trans la polusa cirklo. Ni informas, ke telegrafrevizoro V. Holopainen, antaŭa del. de UEA en Kristiinankaupunki, nun loĝas en Petsamo kaj estas preta gvidi kaj helpi la kongresanojn, kiuj preferos alveni tiun vojon, turisme grandiozan.

7. Poŝto kaj telegrafo. La Poŝta administracio konsentis aranĝi en la kongresejo provizoran poŝtkontoron, kie povos esti ricevataj kaj forsendataj simplaj kaj rekomenditaj sendaĵoj. Sur la sendaĵoj destinitaj al tiu poŝtoŝejo devos esti klare notite "XIV Universala Kongreso de Esperanto" kaj prefere la kongresa numero de la adresato. Telegramoj al kongresanoj povos esti ricevataj en la sama oficejo, se ili estos adresataj al "Esperanto, Helsingfors." Nomo de kongresano ne estas necesa, se oni notas la kongresan numeron. La poŝtoŝejo stampos la elirantan poŝton per aparta stampilo kun teksto "XIV Univ. Kongreso de Esperanto, Helsinki, 1922."

8. Afişoj. La kongresaj afişoj estas senditaj al ĉiuj de ni konataj adresoj. Samideanoj kaj esperantemaj firmoj kaj institucioj, kiuj povas elmeti ĝin videble, sendu sian adreson por senpaga ricevo de la afişo.

La Loka Kongresa Komitato.

Adreso: Poŝta (ankaŭ por malsendoj): XIV Kongreso de Esperanto, Helsinki, Finnlando. Telegrafa: Esperanto, Helsingfors.

OFFICE NOTES

The Executive Committee has authorized a call of 25% on the 1922 Guarantee Fund.

We would like to call the attention of our Esperanto samideanoj to the statement concerning the Guarantee Fund on Page 16 of the March Magazine, and to the Office Notes on Page 3, where it is stated that \$1,000. is needed to cover our Budget for the year. Only about \$400 is at present subscribed towards this amount, of which \$100. has been contributed by one person. The June issue will contain a list of the contributors to this Fund, and we shall be glad to have a large addition to the list before that time.

GEMS OF ESPERANTO LITERATURE

KIU ESTAS LA PLEJ BONA AMIKO DE LA VIRO?

Sudrusa popol-rakonto

La supre metitaĉa demando respondas la malgrand'rusoj per la sekvanta historieto. **Iam**, rakontas ili, lupo persekutis la diablon en la laŭdinda intenco lin kapti kaj formangi. **Okaze** tion ĉi rimarkis malgrand'ruso, kiu laboris sur la kampo, kaj, ĉu pro tio, ke la malgrand'ruso ne povas **vivi sen** la diablo, aŭ ĉu pro ia alia kaŭzo—**sufiĉe**, li eksentis kompaton por la diablo kaj fortimigis la lupon per fortega "tju!" La diablo, ĝojante, ke li **liberiĝis de** la lupo, dankis la malgrand'rusion kaj invitis lin veni la estontan vendredon en **tian kaj tian** profundaĵon, kie li ankaŭ estos kaj montros sin al li aparte dankema. Li ne nur ne venu **sole**, sed alvenu kun sia plej bona amiko. La malgrand'ruso pensis, ke la plej bona amiko de viro estas lia edzino, kaj tial li iris tien **kune kun** sia edzino. Kiam ili alvenis al la signita loko, la diablo ankoraŭ ne estis tie kaj, por iel pasigi la tempon, la malgrand'ruso kuŝigis sian kapon sur la bruston de sia edzino, kaj, dum ŝi ĝin purigadis de certaj malpuraj bestetoj, li dolĉe **ekdormis**. Kiam li ĵus ekdormis, tiam la diablo, aliformiĝinte en belan junan viron, proksimiĝis al la edzino, **amindumis kun** ŝi per la okuloj kaj en kelkaj minutoj tute ŝin gajnis tiel, ke ŝi volonte ekkaptis la altiritan al ŝi tranĉilon, por tratranĉi la gorgon de sia edzo. Sed en tiu sama momento, kiam ŝi tion ĉi volis fari, la diablo, repreninte sian veran eksterajon, laŭte ekkriis, "tju!" tiel, ke la malgrand'ruso vekigis **kaj ĝustatempe ankoraŭ povis** eviti la danĝeron, kiu lin minacis.

En sekvo de tiu ĉi okazo la diablo, farante al li fortan predikon pro lia maltrafo, admonis lin kaj donis al li la klarigon, ke ne la edzino, kiel li ja tuj vidis **sur si mem**, estas la plej bona amiko de la viro, sed la hundo. La edzinon oni povas **malsaĝigi**, delogi; ŝi ofte forlasas la edzon, dum la hundo restas fidela al sia mastro, neniam lin forlasas, dividas kun li ĉiujn danĝerojn, ĉiun mizeron kaj, kiam mortas ĝia mastro, ĝi pli sincere malĝojas je li, ol kiu ajn el liaj parencoj.

—Tion ĉi, diris la diablo, mi komunikas al vi, por **turni vian atenton sur** viajn efektivajn, verajn amikojn, el dankemeco por la helpo, kiun vi alportis al mi.

Tradukita de K. Hubert.

Notes

For this and following "Gems" the following plan of study is suggested for the serious student: (1) Read the Esperanto text, **without any reference to the English translation**, using a dictionary if necessary. Try to grasp the full force of every word, phrase and affix. (2) Study the Notes, verifying any references so far as you can. (3) In the Esperanto Text take the words and phrases in bold faced type and write out their translation in **idiomatic English**, still without reference to our English translation. (4) Now read our English translation, checking up your rendering of words and phrases by our translation in bold faced type. (5) After reviewing the selection

FOR THE STUDENT
WHO IS MAN'S BEST FRIEND?
A South Russian Folk Tale

The question above stated is answered by the Little Russians with the following narrative.

Once upon a time, they tell, a wolf was pursuing the devil with the laudable intent of catching him and eating him up. This happened to be noticed by a Little Russian, who was working in the field; and, whether because the Little Russian cannot do without the devil, or for some other reason—at any rate, he was seized with compassion for the devil, and frightened off the wolf with a lusty “choo!” The devil, rejoicing to be rid of the wolf, thanked the Little Russian, and invited him to come the next Friday to such and such a ravine, where he too would be and give him a mark of his special gratitude. Only he should not come by himself, but bring his best friend with him.

The Little Russian thought that a man's best friend was his wife, and so he went there along with his wife. When they arrived at the appointed place the devil was not there yet; and, to pass the time somehow the Little Russian laid his head on his wife's bosom, and while she was cleansing it of certain foul animalcules, he went sweetly to sleep. Just as he had gone to sleep the devil, transformed into a splendid-looking young man, approached the wife, made love to her with his eyes, and in a few minutes had won her over so completely that she was fain to seize the knife he held out to her, to cut her husband's throat. But at the very instant she was on the point of doing this the devil, resuming his true appearance, uttered a loud “choo!” so that the Little Russian awoke just in time to avoid the danger which threatened him.

As a consequence of this incident, the devil, giving him a sound lecture upon his poor snap judgment, admonished him, and offered him the explanation that it is not the wife (as in fact he had promptly seen in his own case) who is a man's best friend, but the dog. The wife can be made a fool of and seduced; she often forsakes her husband. The while the dog stays faithful to its master, never forsakes him, shares all dangers and all misery with him, and when its master dies it grieves over him more sincerely than any of his relatives.

“This,” said the devil, “I impart to you to turn your attention to your real, true friends, out of gratitude for the help you have rendered me.”

Translated from the Russian by a Russian.

---

and the Notes, write a translation of the Applicational Exercise, which should afford you no difficulty if you have mastered the selection. The main object of this Exercise is to help you use Esperanto roots correctly and free you from English idioms.

Viro: notice that the common-gender *homo* is not used, and why.

Metitan: In Zamenhof's posthumous *Dua Ekzercaro*, recently published, the author gives an interesting note on the verb **meti**: "La vorton 'met' ni uzas tiam, kiam ni volas esprimi ian faradon, sed la formo de l' farado estas por ni aŭ ne klara aŭ sen signifo. 'Meti ion ien' signifas: fari, ke io ie estu. 'Meti' povus alie esti tradukata 'estigi.' 'Meti' inter la verboj estas tio sama kio 'je' inter la prepozicioj, aŭ 'um' inter la sufiksoj."—**La..malgrand'rusoj**: notice the inversion of subject and object, best translated, as often, by the English passive construction.—**malgrand'rusoj**: inhabitants of Little Russia, a former province of the old empire, now a part of the Republic of South Russia. — **historieto**: **historio** means both "history" and "story"; its original shade of meaning is the former (*Ekzercaro* 10, 6; 18, 6). — **en la..intenco**: the more logical preposition would seem to be **kun**. — **Okaze..rimarkis**: note this turning of the English "happen to (do or be so and so)." — **laboris**: note the simple tense in *Esp.* for the *Eng.* compound form "was working." In the *Dua Ekzercaro* Z. says, "La formojn kunmetitajn (ekzemple: 'mi faradas, mi estas farinta..' kaj ceterajn) oni devas uzi sole tiam, kiam la senco ĝin necese postulas." — **eksentis..ekdormis..ekkaptis**; note the force of **ek-** in these words, and render accordingly. This prefix is liable to overuse. — **profundaĵo**: strictly speaking, this word means any deep place, **intermonto** being the word for "ravine." — **Nur**: usually an adverb, it is here a conjunction, as sometimes also in English. **Dum** is also sometimes a conjunction, sometimes a preposition. (Cp. Kabe's *Vortaro*.) — **signita**: the only use we can find of the word in this sense, "to appoint" being usually **difini** (*FK* 63, 96, 194, 215, 286). — **purigadis**: **-ad-** here represents the *Eng.* past continuative tense. Cp. note on **laboris** above, and contrast force of **-ad-** with that of **ek-** (*ekdormis*) etc., the sense being exactly opposite. — **aliformiĝinte**: At *FK* 202 we find **transformis**, which is the more modernly used. — **altiritan al ŝi..de sia edzo**: **si** being the subject of the sentence, why, in reference to that subject is **si** used first, then **sia**? We take it because the phrase **altiritan al ŝi tranĉilon**, in the one case, is equivalent to a clause of which **tranĉilo** and not **ŝi**) would be the subject; while, in the other case the infinitive phrase **tratanĉi la gorgon**, if expanded into a clause, would have the same subject (**ŝi**) as the main clause. — **tratanĉi la gorgon**: simple **tranĉi** would mean cutting it at all, even the merest nick. — **volis fari**: the compound **estis faronta** would not connote intention, as does this **voli** form. — **kaj ĝustatempe..eviti**: cp. this expression carefully with its idiomatic English equivalent. — **okazo**: an unusual use of the word, which usually means "case" or else "opportunity." **Okazintaĵo**, however for "event" is very common. — **maltrafo**: an expressive word, lit. "miss." — **ne la edzino**: the negative always immediately precedes the word it modifies. — **tuj**: a pregnant word, which together with **ja** compresses much meaning in little space. The idea is, "It was no time till your wife went back on you." — **sur si mem**: cp. the *Eng.* expression, "the joke is on you." — **delogi**: **de** has here the derogatory sense of **sub** in **subaĉeti**.

— **kiu ajn**: this is the commonest rendering of Eng. "any," which in classical usage is seldom either **iu** or **iu ajn**.

Applicational Exercise

Human beings (**one word**) consist of men, women and children.
If I put to you a straight (**lojala**) question will you answer it?
Once upon a time there were fairies and hobgoblins—so they say.

As you came in did you happen to notice the sign over the door?
When I came home they were-eating-dinner (**last three words in one**).

Be sure to (**nepre**) return my umbrella, for I can't do without it.
I may succeed, or I may fail—at any rate, I've done my best (**faris la eblon**).

Shoo the chickens out of the flower bed.
Well, thanks to your prescription I've gotten rid of my headache.

He said he had seen such and such a person at such and such a time.

I don't care (**indiferentas al mi**) whether you come by yourself or in company.

He came in company with his best friend.

The president appointed a committee to take up (**ektrakti**) the question.

The letter came just after you went to sleep.

Who painted the Transfiguration?

Courtship is often sweeter than married life (**edzeco**).

You can learn only if you are willing to study.

He arrived just in time to save the day (**ĉion savi**)..

Tell me the sequel of this event.

If that is your guess you're clear off. (vd. note on **maltrafo**).

The joke is on you, as you'll see quick-enough (**one word**). (vd. notes on **tuj** and **sur si mem.**)

He had sense at one time, but prosperity spoiled him.

Herbert M. Scott.

As the Constitution of the E. A. N. A. may well be considered at the Toronto Congress, we suggest the following additions thereto:

Article V, section 1, add at end—and that no one person shall be an official member of more than one committee.

Article V, section 5, after the words "the control of any periodical issued by or under the auspices of this Association," insert the words—including the mailing and the address-list of subscribers to said periodical;

Article VII, section 6, add at end—and that no other person shall be entitled to the privilege of the floor, nor shall such privilege be extended, except for statements in Esperanto only, unless by the previous written consent of all members of the Executive Committee, whether or not all present, or with the unanimous consent of all Congress members present.

PLEJ BONA TRADUKO

Grandaj* nacioj persistas* ĉe sia lingvo ĉar ili sentas ke la lingvo estas la signo de nacieco.

Grandaj nacioj, fortaj, multeprogresintaj kaj multenombraj* pravas sian kredon je la necesega* graveco de la lingvo per la penegoj faritaj de ili, kiel individuoj* kaj grupetoj da samlandanoj*, kiam ili estas ĉirkaŭitaj de* alilanduloj, por konservi sian lingvon kaj ĝin transdoni kiel grandvaloran* heredaĵon, al siaj infanoj.

Ili pravas tion per la penegoj kiujn ili faras kiel registaroj* por ekestigi* kaj plifirmigi* sian politikan influon en siaj kolonioj, per plej eble rapida* diskonigo de sia lingvo inter la regatigitaj* gentoj*.

Malgrandaj nacioj elpravas sian kredon je la nacia* graveco de lingvo per fiereco kaj ĵaluzo preskaŭ sensencaj kiujn ili malkaŝas* je defendado de sia lingvo.

La regatigitaj* gentoj taksas la lingvon kiel perilon por ekvigligi kaj subteni la nacian senton* kaj konservi persistegaj* la esperojn en* estonta emancipo.

Tradukis Alph. B. Durocher,
297 Workman St., Montrealo, Kan.

SUGESTAJ NOTOJ

La angla lingvaĵo, kiun ni ĉerpis, estis sufiĉe malfacila pro la ofta ŝanĝo de kolektiva al disa rilato de la vortoj. Ni devas gratuli al S-ro Durocher ke li tiel klare tradukas tiajn malfacilaĵojn. Ni plejmulte notas nur dubindaj aŭ sensignifaj anstataŭaĵoj aŭ komparaĵoj. Oni iom tro uzas "je."

Grandaj—ni ne trovas en la angla.

ĉe sia lingvo—bonega traduko por la ununombra "language"; ĉe (la afero de) sia lingvo.

multenombraj—"multaj" signifus multaj nacioj.

necesega—nepre aŭ esenca.

individuoj—(personaj) individuoj, kompreneble.

grupetoj da samlandanoj—ni konsentas la probablan ideon, sed

(1) ni malŝatas da post grupetoj, kiu ne signifas mezuron, kaj (2) ni ne bezonas "samlandanoj"; tial ni proponas traduki per unuvorto, "aretoj." La kunteksto sufiĉe montras ke la "individuoj" kaj "aretoj" estas de personoj, ne de nacioj.

ĉirkaŭitaj de alilanduloj—inter fremdoj.

grandvaloran—valoregan.

kiel registaroj—registare, ĉu ne?

ekestigi kaj plifirmigi—starigi kaj firmigi (fortikigi).

plej eble rapida—kiel eble plej rapida; eble ne rilatas al rapida.

regat(igit)aj gentoj—rasoj; gento signifas memkonscia anaro

kaj raso signifas samspeca aro (v. Boirac)??

la nacia graveco—la graveco por nacio.

malkaŝas—multe preferinda al "montras."

la nacian senton—la nacian emon.

konservi persistegaj—persistigi.

esperojn en—esperoj por.

TO TRANSLATE

We give an easy test for next time and hope some of the less expert will compete. We'll give you a handicap over previous winners and competitors for publication.

The highest dam in the world is the Arrowrock Dam at Boise, Ida., a massive arch bridge of solid concrete weighing more than 1,000,000 tons, which rises to a height of 351 feet between mountains a mile high. It was built in four years, at a cost of \$5,000,000. The artificial mountain lake backing it floods a canyon to a depth of 200 feet for a distance of 18 miles when filled to its capacity. The dam was built by the United States Reclamation Service as a great irrigation project.

 EAN'UJO

Salsburg, Aŭstrio, Marto 16, 1922.

Al la Direktoro de "Amerika Esperantisto," Boston, Mass.

Estimata Sinjoro:

En la numero de Januaro 1922 de via gazeto, sur paĝo 15 sub "Kroniko Enlanda," mi legis ion pri Havana, Cuba. Mi ne scias ĉu intence aŭ nescie oni tion faris, sed mi devas diri al vi ke Cuba, ne apartenante al Usono, ne devus aperi en tiu rubriko; nur en Eksterlanda Kroniko, se tion vi havas en via gazeto.

Bonvolu akcepti, estimata sinjoro, mian estimplenan saluton.

J. M. deVilla

V. Del. de U. E. A. en Havana, Cuba.

Estimata Sinjoro:

Responde al via afabla atentigo de Marto la 16a, mi permesas al mi diri ke la vorto "enlanda" estas eble miskomprenata. La Esperanto Asocio de Norda Ameriko tute ne estas ununacia societo. Ĝi estas la oficiale rajtigita reprezentanto de ĉiuj landoj de Norda Ameriko. Fakte nia nuna prezidanto estas Kanadano, ne Usonano. Mi bedaŭras ke la ĵurnalaro kaj duon-bakituloj de Eŭropo ofte miskonstatas la fakton, eĉ spite precizaj eldiroj, kiel tiu de mi mem ĉe Haga kongreso, bedaŭrinde misregistrita. Tamen, ni tute ne celas ofendi iun per nia "Enlanda Kroniko," kaj volonte ŝanĝos ĝin al "Nordamerika Kroniko." Ankaŭ ni konsentas ke la konsilinda agado de nia societo estas limigita al la regionoj de la angla lingvo, pro financa ekonomio en presado. De kiam Kubo aŭ havas propran organon aŭ oficiale elektas alian organon hispana-esperanta'n, ni ne plu presos sub tiu nia rubriko. Ĝistiam Amerika Esperantisto volonte kaj rajte presos ĉiun senditan sciigon, nefremdan al nacioj de Norda Ameriko.

Estimplene la via

Norman W. Frost.

NORDAMERIKA KRONIKO

Boston, Mass.—La regula 5-semajna barĉo okazis la 29an de aprilo. Oni ĝuis la kutiman amason da manĝaĵoj, kaj multe streĉigis la zonojn bongustaj sandviĉoj kaj pasteĉoj, fruktoj kaj bonbonoj kaj “sovietaĵ militŝipoj kun verda standardo.”

La programon komencis Esperanta kanto de F-ino Ralph — aplaŭdego respondis. Prez. Lee salutis la samideanojn kaj amikojn.

Diversaj anoj el la klaso de D-ro Lowell donis bonegajn paroladojn, ekz. S-ino Frost sprite parolis pri sia lernado de gramatiko, kio estis bona kaj amuza. Mirinde estas la kapablo de F-ino Blanchard, kiu skribis originalan Esperantan poemon, “Hodiaŭa Vivo”; ŝi komencis lerni la karan lingvon antaŭ tri monatoj. S-ino Smith havis artikolon pri sia sperto kun Esperanto. S-ro Marootian parolis pri la Pasko en malĝoja Armenujo. S-ino Samit kaj S-ino Sargent havis interesajn tradukojn. “Esperanto en la lernejo” estis temo de D-ro Lowell, kiu parolis angle. S-ro Frost donis iom da prahistorio pri la Baskoj, interesan kaj instruon. S-ro Lee proponis diversajn esprimojn por spertula esperantigo; la diskutoj multe amuzis. Ni ankaŭ havis S-ro Payson kun ni; li donis diversajn proponojn por la bono de la societo. S-ro Lee responde dankis lian ĉeeston kaj sugestojn. Aliaj personoj ankaŭ parolis kaj babilis kaj ĉiuj ĉeestantoj, anoj kaj gastoj, hejmeniris kontentaj pro la okazo.

Minneapolis, Minn. — Esperanto ree ekfloras en Minneapolis. S-ro C. H. Briggs, loka U. E. A. delegito, faras sian eblon interesigi la publikon per trafaj leteroj kaj anoncetoj en la tagĵurnaloj. Ĉe Universitato de Minnesota Prof. J. C. Sanderson sukcesis starigi klason inter la studentaro, kaj la klaso nun konsistas el 25 membroj. La 24an de Aprilo, D-ro Lehman Wendell, profesoro ĉe la universitata Kolegio de Dentarto, aŭtoro de “Sep Ridoj” kaj “Sub la Meznokta Suno,” ktp., faris publikan paroladon pri Esperanto ĉe la teozofistoj de Minneapolis. Proksumume 200 ĉeestis kaj montris grandan entuziasmon. Post la parolado kelkaj proponis, ke oni starigu klason.

Arlington, Mass.—Gesinjoroj Malouf afable gastigis la samideanojn de la Bostona klubo ĉe si sabaton vespere la 8an de Aprilo. La ĉeestantoj multe ĝuis la feston kaj ĝojege ludis balonan kaj aliajn ludojn kaj ricevis bele vestitajn ovojn de Pasko.

Cambridge, Mass.—Mardon, la 2an de Majo paroladis S-ro Frost antaŭ la Harvard Cosmopolitan Klubo je 41 Dana Chambers.

Austin, Texas.—Dimanĉon, Aprilon la 2an, S-ino Fosselman el Washington, D. C., paroladis pri Esperanto ĉe la Teozofistoj.

St. Petersburg, Fla.—Vizitis la Amikeco Esperanto Rondo ges-roj R. W. Powell, el New York, kiuj prezentis multajn interesajn novaĵojn al la rondo kaj promesis reveni.

New York, N. Y.—Sabaton, la 8-an de aprilo, Harmonio havis barĉon en la “Green Witch” restoracio, 68 East-11th street, kun ĉesto de pli ol cent personoj. La programo komencis per kantoj en la jugoslava kaj Esperanta lingvo de S-ro J. Batistiĉ, operkantisto: li kantis ankaŭ poste en Esperanto, ruse kaj itale, supersŭtite per aplaŭdoj de

la ĉeestintaro. S-ro Batistiĉ preferas Esperanto por kantado al iu ajn alia lingvo krom itala, kaj li intencas lerni la lingvon ankaŭ por la uzado en parolado.

Post li, samideanino F-ino Ethel Spector pianludis tre precize kaj plaĉe la Printempan kanton de Schubert por kio ŝi ricevis rekonon.

Prof. Platon Brunoff, kiu estas afabla amiko de Esperanto, legis sian verketon angle kiu finis per rezolucio, ke la homaro bezonas unu lingvon, kies nomo estas Esperanto! Tiu ĉi humoraĵo tre plaĉis kaj kontentigis la ĉeestintaron. S-ro Brunoff ludis kaj kantis po unu rusan kaj judan melodion tuŝante la korojn de ĉiuj.

Post tio, nia sesjarulino Tereseta Gascon-Ferrer alparolis la partoprenintaron, citante la nomojn Silbernĉi, Morton, Klagin, Sayers, Saville, Lincoln, Rosenthal, Sussmuth, kiel la plej viglajn propagandistojn por la Esperanta ideo en New York! Post ricevita aplaŭdo ŝi deklamis poemon, "La Printempo," de D. A. Klagin.

Paroladis en Esperanto S-roj Morton, Sayers, Chaumette kaj D-ro W. Marchand. Multe da tempo ne estis por paroladoj, pro la riĉa kantprogramo! Kaj inter la paroladoj ankaŭ kantis S-ino Sykes, kantistino, angle.

Gasto el Hindujo S-ro Mazumdar alparolis la barĉon angle, bedaŭrante ke li ne povis jam diri la saman en la Esperanta lingvo, pri kiu li asertis, ke oni povas travojaĝi tutan Ĥinujon tiel bone kun Esperanto, kiel Usonon kun la angla lingvo. Li parolis pri Mahatma Gandhi, kiu volas liberigi la Hindaron de fremda registaro, ne per forto sed per paco. Li diris, ke eŭropaj popoloj ne komprenas tion ke tiuj ĉi estas dorlotitaj infanoj de la homaro, kiujn oni devas instrui kiel ne mortigi unu la alian. Lia parolado estis aŭdita kun multe da intereso, ĉar ja Esperantistoj deziras ke neniua nacio regu super alia nacio, kaj ĉiu estu libera, uzante krom sia lingvo ankaŭ la Esperantan! Li promesis lerni Esperanton kaj propagandi ĝin en Hindujo, kie ĝi jam estas tre bone konata kiel li asertis.

La proksima barĉo de la Harmonio okazos sabaton la 13an de majo ĉe la sama loko, kaj ĉiu Esperantisto estas invitata partopreni!

S-ro Clegg el Chicago travojaĝante Nov Jorkon, vizitis la oficejon de la Harmonio, kaj estus tre bone se ĉiu Esperantisto alvenante Nov Jorkon faros la saman kun antaŭa poŝtkarta avizo. Harmonio certe ĝojus renkonti Esperantistojn kaj agrabligi ilin dum restado en la granda urbo.

EDITORIAL MEDITATIONS

We are holding over for the June issue the 3rd Aldono already set.

Our issue closes the 1st and goes to press the 5th and is published the 15th of the month, so get news in early.

PRESS MENTION

The Newark, N. J., Star-Eagle, April 27—"Advocate One Language for Whole World, Esperanto thought to be standard all peoples could adopt," gives the opinion of a delegate to the recent Radio Conference in London, and expresses the opinion that the use of Esperanto is absolutely necessary for world-wide radio.

Star and Herald, Panama, R. P., March 31—Esperanto Easy to Master, E. A. Young Says; employee of Correspondence Bureau, Balboa Heights, Admin. Bldg., declares he learned International language in 50 hours. This is an excellent article, ending with the statement "We could live in Panama five years and not learn as much Spanish as we could of Esperanto in a week."

The Boston Transcript amid its radio news noted the "Need of a Common Air Language."

The Boston Herald, April 28—"The Babel of Tongues," an able editorial, presented very fairly the problem of international conventions and Esperanto as the solution thereof. This was especially illustrated by the Geneva teachers convention, while the Genoa conference brought out an item on April 9, "Genoa Esperantists Welcome Conference."

The Perth Amboy (N. J.) Eve. News, March 4—Need of a Universal Language dealt with a speech at Philadelphia by Sir Robert Falconer, president of Toronto University.

The Wahkon (Minn.) Enterprise has opened a department, March 30—Por la Esperantistoj with an excellent summary of our proposal.

The Daily Texan, of Austin, Texas, March 31—Esperanto May Become Speech of All Nations, featured an interview with Mrs. Fosselman of Washington, D. C.

The St. Andrews Bay News, March 21, told of Prof. Lipes educational excursion up Bear Creek with a lecture on Esperanto.

The Louisville (Ky.) Courier Journal, Nov. 19—A Cure for Cramped Minds told of Esperanto quick results in international correspondence and interests. On February 24 and 25, it contained two letters in response to a suggestion in their Feb. 18 issue of Latin. The titles were "Why Not Esperanto?" and "Why Speak of Latin when Esperanto's Around?"

The Minneapolis (Minn.) Daily Star and other Minneapolis papers have had many advertisements and items about Esperanto. On Feb. 25 the Star carried one entitled "Esperanto Group at U. Will Organize."

The St. Petersburg (Fla.) Independent, April 7—Interesting Meeting of Amikeco Esperanto Rondo, told of Mr. Powell's visit. The same paper on April 29 told of the Geneva conference and the Paris Exposition under the head "Esperanto Making Progress."

Nova Sociedade, of Rio, Brazil, a monthly, is running a series of Esperanto lessons and news.

We have lately received circulars from the fairs of Frankfurt an Main and of Barcelona, also fliers from Vienna in Esperanto.

Propagandisto—Mi paroladis antaŭ grandan aŭdantaron kaj entuziasmigis ilin.
Saĝulo—Ĉu vi vendis lernilojn aŭ starigis kurson?
Propagandisto—Ne! Sed mi esperas ke ili tion faros.
Saĝulo—Vana Espero! Kial vi ne vendis tietiam

—!PROPAGANDA PACKETS!—

1. Primer of Esperanto, O'Connor.—regular list price: \$ .10.
2. Handy Vocabulary, O'Connor. — regular list price: .10.
3. Kolomba Premio (or La Mopso de Lia Onklo).
4. One other piece of Esperanto literature (our selection).
5. "Teacher's Number" of A. E.

Together these catalog \$ .50; we will sell four packets for \$1.00.

The Esperanto Office, Pierce Bldg., Copley Sq., Boston 17, Mass.

MISERERE (Wagnalls) kaj THAIS (France) Po \$.50.

La ROZUJO ĈIUMILJARA (Wagnalls)

La AKROBATO de Nia Sinjorino

BLANCHE, la Virgulino de Lille (Schubin)

MIMI, Rakonto pri la Latina Kvartalo
dum la Milito (Giesy)

Po \$.35.

La unuaj eldonadoj tradukitaj de
S-RO EDWARD S. PAYSON

Prezidanto de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko

Aĉeteblaj ĉe la Esperanto Office,

Po \$0.35

Pierce Bldg., Copley Sq., Boston, Mass.

DEZIRAS KORESPONDI

Four insertions: 25 cents. Announcement consists only of name and full address. Additional matter: 10 c. per line or fraction thereof.

Kvarfoja anonco: 5 poŝtaj respond-kuponoj. Anonco konsistas nur el nomo kaj plena adreso. Plia linio aŭ parto: 2 r. k.

Fino Gertrude M. Emanuelson, Zion City, Lake Co, Illinois, U.S.A.

S-ro John Stover, 1217 So. Peach St., West Philadelphia, Pa.

S-ro Curto Baste, 36 Xifre Str., Barcelona, Hispanujo.

S-ro Pedro Juarez Cano, Box 148, Santa Clara, Cuba. I.P.K., P.M.

P-ro Joso Lipes, Auburn avenu and Drake street, St. Andrews City, Florida, Usono.

S-ro F. S. Devona, care of Falley Petroleum Co., 510 First Nat'l Bank Bldg., 38 S. Dearborn St., Chicago, Illinois, U. S. A.

Mrs. Derry, 156 Douglas Rd., Acocks Green, Birmingham, England, d. k. kun Boston aŭ Usono.

S-ro Nikolao Saŝkin, Ĉistije prudi (apud Poŝtamo) d N 9, kv. N 6, Moskvo, Russia kun ĉiuj landoj pri agrikulturo, socialismo, k. a.—deziras ricevi helpon per provizajoj, semoj, vestaĵoj, kaj diversaj objektoj; re-sendas kolektojn de P. I., gazetoj, jurnaloj, libroj, kaj kion oni deziras.

Arkadio Kostanov, Ruslando, Astrahan, Kato-liĉeskaja, S: i.p.k., L., pri Esp. mov., viv-kondiĉoj, novaj elpensajoj, naturo, moro, religio k.t.p. Interŝ: p.m., esp. jurn. libr.

S-ro G. G. Artemjev, Ruslando, Astrahan, Armjanskijmost, 111: i.p.k., L., p.m.

Nikolao Stepanov, Ruslando, Astrahan, 10 Kiloata Radio-Stancio: i.p.k., leteroj pri mekaniko, p.m.

Doktoro A. Vinnik, Ruslando, Astrahan, Berogorodskaja ul., 6, pri medicino kaj ĝia progreso. Precipe kun doktoroj kaj studentoj de medika fakultato. i.p.k., L.

D-ro Bogopolski, Ruslando, Astrahan, Poĉtovaja ulica. Travenotologiĉeskij instituto.

S-ino Nino Kostanova, Ruslando, Astrahan, Babuŝkina, 5. Zuĉ. mod-jur.

S-ino Petro Zivulin, Ruslando, Astrahan, 3uĉ. Kazanskaja, 8: i.p.k., fotografisto, pri ĉiuj temoj kaj demandoj.

S-ro Boriso Dzetoveckij, Kazanskaja ul. 71, Astrahan, Ruslando, L. seriozaj, de k. pri sablo-vilaĝ-arbar-kulturado.

S-ro Basilo Averink, buĉ., 3 Bakald., N30, Astrahanj, Rusujo: L., p.m., gaz.

La
“Cherita
Grand”

2

Longa

56

Colojn

S

Kiel Esperanto, la universala
lingvo, entenas en si ĉiujn el la
plej bonaj elementoj de ĉiuj ling-
voj kaj prezentas novan kaj tute
apartan peron, tiel ankaŭ la
“Cherita Grand,” eltirante el di-
versaj fontoj, montras tre unikan
instrumenton; la plej malgranda
“Grand.”

EMERSON PIANO CO.

[Fondita 1849]

EDWARD S. PAYSON, President

Boston, Mass., Usono